

EURÓPA TANÁCS
MINISZTERI BIZOTTSÁG

R (87) 21. számú Ajánlása
az áldozatoknak nyújtandó segítségről és az áldozattá válás megelőzéséről

(Elfogadta a Miniszteri Bizottság 1987. szeptember 17-én,
a miniszteri megbízottak 410. ülésén)

A Miniszteri Bizottság, az Európa Tanács Alapszabályának 15/b cikke alapján,

tekintettel arra, hogy a tagállamok által hozott megelőző intézkedések ellenére nap mint nap számos ember válik a személy vagy a vagyon elleni bűncselekmények áldozatává;

tekintettel arra, hogy az áldozattá válás gyakran súlyos testi, lelki, társadalmi és pénzügyi következményekkel jár;

tekintettel arra, hogy sok esetben a büntető igazságszolgáltatási rendszer beavatkozása önmagában nem elegendő a bűncselekmény által előidézett sérelem és zavar jóvátételéhez;

tekintettel annak szükségességére, hogy a bűncselekmények áldozatai számára egyéb segítségnyújtási formákat is biztosítsanak a szükségleteik legmegfelelőbb kielégítése érdekében;

tekintettel a magánszervezetek jelentős hozzájárulására ezen a téren, valamint a köz és a magánszolgáltatások együttműködésének és összehangolásának szükségességére;

figyelembe véve az R (83) 7. sz. ajánlást a társadalom büntetőpolitikai részvételéről, az R (85) 4. sz. ajánlást a családon belüli erőszakról, az R (85) 11. sz. ajánlást az áldozatok büntetőjogi és eljárásjogi helyzetéről, a viktimológiai kutatásokkal foglalkozó 16. Kriminológiai Kutatási Konferencia jegyzőkönyveit, valamint Az erőszakos bűncselekmények áldozatainak kártalanításáról szóló Európai Egyezményt, javasolja, hogy a tagállamok kormányai hozzák meg a következő intézkedéseket:

1. viktimológiai felmérésekkel és egyéb kutatási módszerekkel mérjék fel az áldozatok szükségleteit és az áldozattá válás arányait az áldozatsegítő programok és szervezetek fejlesztéséhez szükséges adatok összegyűjtése céljából;
2. növeljék a közvélemény és a közszolgálatok tájékozottságát az áldozatok szükségleteit illetően - például viták, kerekasztal-beszélgetések, tájékoztatási kampányok útján -, és mozdítsák elő a szolidaritást a közösségen belül és különösen az áldozat családjában és társadalmi környezetében;
3. tárják fel, hogy mely köz- és magánszervezetek képesek segítséget nyújtani az áldozatoknak, mérjék fel eredményeiket és a hiányosságokat;
4. biztosítsák, hogy az áldozatok és családjuk - különösen azok, amelyek a legveszélyeztetettebbek - kapjanak:
  - sürgős segítséget az azonnali szükségletek fedezéséhez, ideértve az elkövető általi megtorlás elleni védelmet;
  - folyamatos orvosi, pszichológiai, szociális és anyagi segítséget;
  - tanácsot a további áldozattá válás megelőzéséhez;
  - tájékoztatást az áldozatok jogairól;
  - segítséget a büntetőeljárás során - a védelem kellő tiszteletben tartásával;
  - segítséget ahhoz, hogy az elkövetőtől megfelelő kártérítést kapjanak, hozzájussanak a biztosító társaságoktól vagy más szervezetektől járó kifizetésekhez, és - ahol lehetséges - az államtól kártalanításban részesüljenek;
5. hozzanak létre olyan szolgáltatásokat, fejlesszék azokat a szolgáltatásokat, illetve terjesszék ki a támogatást azokra a szolgáltatásokra, amelyek
  - célja segítségnyújtás az áldozatoknak általában;
  - az áldozatok egyes csoportjait - pl. gyerekeket -, és szükség esetén egyes bűncselekmény-fajták -

mint nemi erőszak, családon belüli erőszak, szervezett bűnözés, faji erőszak - áldozatait célozzák;

6. ösztönözzék az önkéntes segítséget, szükség esetén a képzés szakmai támogatásával, különleges szolgáltatásokkal, adminisztratív és technikai támogatással;

7. növeljék az általános orvosi és szociális szolgáltatások közreműködését, például a személyzet olyan képzésével, hogy tisztában legyen az áldozatok szükségleteivel;

8. megfelelő eszközökkel tájékoztassák a lakosságot a rendelkezésre álló segítőszolgálatokról és segítsék az áldozatokat a szolgáltatások igénybevételeiben; segítsék elő, hogy a rendőrség az áldozatokat az áldozatsegítő szolgálatokhoz küldje, és - az áldozatok személyiségi jogainak védelmével összeegyeztethető mértékig - segítsék elő az áldozatok ezen szolgálatok általi közvetlen megkeresését;

9. tegyenek lépéseket annak megelőzésére, hogy az áldozatsegítő szolgálatok az áldozatok beleegyezése nélkül harmadik személyek számára felfedjék az áldozatokra vonatkozó személyes adatokat;

10. mozdítsák elő

- az áldozatokat segítő köz- és magánszolgáltatások összehangolását;

- az áldozatsegítő szolgálatok, illetve a büntető igazságszolgáltatási rendszer szervei és egyéb közszolgáltatások összehangolását;

11. ha szükséges, támogassák az áldozatok érdekeit előmozdító országos szervezetek létrehozását;

12. tegyenek meg minden erőfeszítést a bűncselekmények, s így az áldozattá válás megelőzésében mind a társadalompolitika, mind a megfelelő szituatív megelőző intézkedések útján;

13. biztosítsanak a lakosság és maguk az áldozatok részére speciális tájékoztatást és tanácsadást az áldozattá válás, illetve a további áldozattá válás megelőzése érdekében anélkül, hogy indokolatlanul súlyosbítsanak a félelem és bizonytalanság érzetét;

14. fejlesszenek ki speciális programokat a különösen veszélyeztetett csoportok azonosítására és áldozattá válásuk megelőzésére;

15. mozdítsák elő az áldozattá válás megelőzése érdekében a szomszédok közös cselekvésére épülő programokat, és ösztönözzék, hogy a különösen veszélyeztetett csoportok megfelelő megelőző intézkedéseket tegyenek a helyi hatóságokkal és a rendőrséggel együttműködve;

16. mérjék fel, hogy a köz- vagy magánbiztosítási rendszerek milyen mértékben biztosítják a bűncselekmények áldozatainak különböző kategóriáit, és - ha szükséges - keressék meg a módját, hogy a biztosításokat hatékonyabbá tegyék az áldozatok szükségletei szempontjából;

17. ösztönözzék az elkövető és áldozata közötti közvetítés kísérleteit (országos vagy helyi szinten), és értékeljék az eredményeket, különös tekintettel arra, hogy milyen mértékben szolgálta a közvetítés az áldozat érdekeit;

18. kutatások útján kísérjék figyelemmel és értékeljék a köz- és magánszolgáltatók által nyújtott áldozatsegítő ellátásokat;

19. értékeljék a lakosság egésze, illetve bizonyos társadalmi csoportok áldozattá válásának megelőzését célzó programok hatékonyságát.

Forrás: http://www.lb.hu/embjog_t/ET002187.html